

अपर्ण उपन्यासमा मनोविश्लेषण

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय अन्तर्गत

नेपाली विषयको सत्र प्रणालीमा आधारित

स्नातकोत्तर तहको पत्र ५७७ को

प्रयोजनका लागि

प्रस्तुत

शोधपत्र

शोधकर्ता

योगेश कवर

नेपाली केन्द्रीय विभाग

त्रिभुवन विश्वविद्यालय कीर्तिपुर,

काठमाडौं

२०७९

शोधनिर्देशकको सिफारिस

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्गायअन्तर्गत नेपाली केन्द्रीय विभाग, सत्र प्रणालीमा आधारित स्नातकोत्तर चौथो सेमेस्टरका छात्र योगेश कवरले अपर्ण उपन्यासमा मनोविश्लेषण शीर्षकको प्रस्तुत शोधपत्र मेरा निर्देशनमा तयार पारेकाले आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि त्रिभुवन विश्वविद्यालय, नेपाली केन्द्रीय विभागसमक्ष सिफारिस गर्दछु ।

मिति : २०७९/१०/१४

.....

शोधनिर्देशक

सहप्रा. डा. दुर्गाबहादुर घर्ती

नेपाली केन्द्रीय विभाग

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

कीर्तिपुर, काठमाडौँ ।

(क)

स्वीकृतिपत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्गायअन्तर्गत नेपाली केन्द्रीय विभाग, सत्र प्रणालीमा आधारित स्नातकोत्तर तह चौथो सेमेस्टरका विद्यार्थी योगेश कवरले तयार पार्नुभएको अपर्णा उपन्यासमा मनोविश्लेषण शीर्षकको शोधपत्र स्वीकृत गरिएको छ ।

शोधपत्र मूल्याङ्कन समिति

हस्ताक्षर

१) प्रा. डा. कृष्णप्रसाद घिमिरे
विभागीय प्रमुख

२) सहप्रा. डा. दुर्गाबहादुर घर्ता
शोधनिर्देशक

३) प्रा. डा. खगेन्द्रप्रसाद लुइटेल
बाट्य परीक्षक

मिति : २०८९/१०/१९

(ख)

कृतज्ञताज्ञापन

प्रस्तुत शोधपत्र मैले आदरणीय गुरु सहप्रा. डा. दुर्गाबहादुर घर्तीको कुशल निर्देशनमा तयार पारेको हुँ। यसको तयारीका क्रममा प्राध्यापन तथा विविध व्यस्तताका बिच पनि मलाई आफ्नो अमूल्य समय दिई शोधकार्यमा अभिप्रेरित गर्नाका साथै सचेत र सहज गराउँदै निरन्तरता प्रदान गरी प्रस्तुत शोधपत्रलाई यस रूपमा ल्याउन समूचित मार्ग निर्देशन गरिदिनु हुने तथा आवश्यक सामग्रीसमेत उपलब्ध गराइदिनुहुने मेरा शोधनिर्देशक श्रद्धेय गुरुप्रति हार्दिक कृतज्ञताज्ञापन गर्दछु ।

शोधप्रस्तावलाई विभागीय स्वीकृति प्रदान गरी शोधपत्र लेख्ने सुअवसर प्रदान गर्नुहुने विभागीय प्रमुख प्रा. डा. कृष्णप्रसाद घिमिरेप्रति म कृतज्ञ छु । यस शोध गर्ने समयमा सल्लाह सुभाव दिनुहुने आदरणीय गुरु प्रा. डा. खगेन्द्रप्रसाद प्रति पनि हार्दिक कृतज्ञताज्ञापन गर्दछु । यसैगरी शोधपत्र तयार गर्ने क्रममा सहयोग, सुभाव र प्रेरणा दिनुहुने नेपाली केन्द्रीय विभागका आदरणीय गुरुहरूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । त्यस्तै शोधपत्र लेखनका लागि आवश्यक सामग्री उपलब्ध गराइदिने त्रिभुवन विश्वविद्यालय केन्द्रीय पुस्तकालय, कीर्तिपुर परिवार र नेपाली केन्द्रीय विभागको पुस्तकालयप्रति पनि हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

विविध पारिवारिक समस्याका बाबजुत मलाई शिक्षित बनाउन हर कदम सहयोग गर्नुहुने र आशीर्वाद प्रदान गर्नुहुने र मलाई उत्प्रेरित गर्नुहुने मेरा पूजनीय बुबा टेकबहादुर कवर, आमा दिलकुमारी कवर तथा मलाई साथ सहयोग र हौसला प्रदान गर्नुहुने मेरो सम्पूर्ण परिवारप्रति म कृतज्ञ छु । त्यस्तै यो शोधपत्र तयार पार्ने समयमा मलाई सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण साथीहरूप्रति म हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

अन्त्यमा यस शोधपत्रको समुचित मूल्याङ्कनका लागि त्रिभुवन विश्वविद्यालय नेपाली केन्द्रीय विभाग कीर्तिपुरसमक्ष पेश गर्दछु ।

मिति : २०७९/१०/१३

शोधकर्ता

योगेश कवर

त्रिवि द. नं. : ६-२-४९०-९३-२०१५

क्रमाङ्क : ०३

शैक्षिक सत्र : २०७६-२०७८

नेपाली केन्द्रीय विभाग

त्रिभुवन विश्वविद्यालय कीर्तिपुर, काठमाडौँ ।

(ग)

विषयसूची

शोधनिर्देशकको सिफारिस	क
स्वीकृतिपत्र	ख
कृतज्ञताज्ञापन	ग
विषयसूची	घ
पहिलो परिच्छेद : शोधपरिचय	
1.१ विषयप्रवेश	१
1.२ समस्याकथन	२
1.३ शोधको उद्देश्य	३
1.४ पूर्वकार्यको समीक्षा	४
1.५ शोधकार्यको औचित्य र महत्व	५
1.६ शोधकार्यको सीमाङ्कन	६
1.७ शोधविधि	७
1.८ शोधपत्रको रूपरेखा	८
दोस्रो परिच्छेद : अपर्णा उपन्यासमा मनोविश्लेषणको स्वरूप	
2.१ विषयप्रवेश	९
2.२ मनोविश्लेषणको सैद्धान्तिक परिचय	१०
2.३ मनोविश्लेषणको स्वरूप	२०
2.४ निष्कर्ष	४६

तेस्रो परिच्छेद : अपर्णा उपन्यासमा मनोविश्लेषणको प्रयोगको प्रक्रिया

३.१ विषयप्रवेश	४८
३.२ उपन्यासको सैद्धान्तिक परिचय	४८
३.३ अपर्णा उपन्यासमा प्रस्तुत मनोविश्लेषण	५८
३.४ निष्कर्ष	६०
चौथो परिच्छेद : सारांश र निष्कर्ष	
४.१ दोस्रो परिच्छेदको सारांश	८२
४.२ तेस्रो परिच्छेदको सारांश	८८
४.३ निष्कर्ष	९४
सन्दर्भ सामग्रीसूची	९६